

vergadering **C274 – OND30**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 21 juni 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de omkadering in type 5-scholen van het buitengewoon onderwijs - 2036 (2011-2012)	3
Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de mogelijkheid van een nieuwe raamovereenkomst met Microsoft en het gebruik van vrije en opensourcesoftware in het Vlaamse onderwijs - 2043 (2011-2012)	6
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over vervangingen van leerkrachten in juni - 2078 (2011-2012)	9

■

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de omkadering in type 5-scholen van het buitengewoon onderwijs - 2036 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Voorzitter, minister, collega's, kinderen en jongeren hebben recht op onderwijs, maar hoe verloopt hun ontwikkeling als ze lichamelijk en/of geestelijk zwaar ziek zijn en niet meer naar school kunnen? Hoe belangrijk kan onderwijs – thuis of in een ziekenhuisschool – dan zijn? En welke voorzieningen en hulpmiddelen bestaan er voor de schoolse ondersteuning van de langdurig zieke kinderen en jongeren?

Een ziekenhuisschool probeert ervoor te zorgen dat het leerproces van deze kinderen en jongeren niet wordt onderbroken. Het is van essentieel belang dat zieke kinderen, als ze eenmaal genezen zijn of als hun chronische aandoening voldoende stabiel is, opnieuw kunnen deelnemen aan het gewone onderwijs en aan het sociale leven van hun leeftijdsgenoten. In de ziekenhuisschool vindt het kind ook de structuur terug waar het, soms onbewust, nood aan heeft. Veelal vragen de kinderen en jongeren zelfs naar meer uren onderwijs.

Stelt de Vlaamse Gemeenschap vandaag voldoende middelen ter beschikking om de kwantiteit aan lestijden en de kwaliteit van het onderwijs voor deze kinderen te verzekeren? Misschien moet de bestaande regelgeving in verband met tijdelijk onderwijs aan huis aangepast worden, zodat kinderen en jongeren meer ondersteuning van de thuisschool kunnen genieten tijdens hun verblijf in het ziekenhuis.

Minister, op de viering van dertig jaar ziekenhuisschool, vorig jaar in Leuven, werden enkele pijnpunten in de huidige omkadering voorgelegd. Men sprak onder andere over nood aan meer coördinatiepunten ICT, nood aan meer administratief en beleidsondersteunend personeel, nood aan specifiek zorgpersoneel – buitengewoon onderwijs type 5 is uitgesloten van paramedisch personeel. Men had het ook over nood aan masters voor patiënten uit de derde graad secundair onderwijs. De ziekenhuisschool zou ook moeten kunnen beschikken over een aantal uren kinesitherapie en logopedie om leerlingen buitengewoon onderwijs verder te ondersteunen in hun leerproces. En er is nood aan een orthopedagoog voor de organisatie van voorzorg, zorg en nazorg.

In uw toespraak ter gelegenheid van die viering benadrukte u dat het beleid met betrekking tot het zieke kind voor u belangrijk is en dat u bijkomende maatregelen in overweging neemt. Op 9 april van dit jaar ontving u opnieuw een brief van de directie van het ziekenhuis van Leuven, die de meesten onder ons in kopie hebben gekregen, opnieuw over de problematiek van de ziekenhuisscholen. De brief verwijst onder andere naar het voorontwerp van decreet met dringende maatregelen. Daarin was aangestipt dat het de bedoeling was om type 5 te evalueren op het vlak van opdracht en omkadering. Dat werd uiteraard op gejuich onthaald. Er worden in de brief echter nog een aantal andere pijnpunten aangestipt. Het ging daarbij ook over de opvang van de kinderen die het busongeval in Sierre hebben overleefd.

Naar aanleiding van die brief, maar ook van de opmerkingen die tijdens de viering vorig jaar werden gemaakt, heb ik enkele vragen. Denkt u aan een uitbreiding van het aantal lestijden voor de type 5-scholen? Ik kan mij niet voorstellen dat er zal worden verwezen naar de op til zijnde dringende maatregelen in het najaar, maar ik zou graag toch al een tip van de sluier opgelicht zien. Hebt u de vragen uit de brief beantwoord en hoe luiden die antwoorden? De brief is naar ons doorgestuurd omdat er nog geen antwoord op was gekomen.

Kan de vraag naar meer pedagogische omkadering, gezien de specifieke situatie van de type 5-scholen, niet ingevuld worden via de thuisschool? Ik denk aan een aangepast systeem van het fungerende 'tijdelijk onderwijs aan huis voor zieke kinderen'. Zou een uitbreiding van het

systeem Bednet naar de ziekenhuisscholen geen meerwaarde zijn voor de patiënt op sociaal, emotioneel, pedagogisch en didactisch vlak? Zo ja, kan daarvoor ondersteuning worden geboden vanuit het beleid?

In de marge van dit alles zou ik graag vernemen hoe ver het staat met het decreet leezorg in mini-uitvoering – de dringende maatregelen? Komt dit of een aangepast decreet er nog tijdens deze legislatuur? Hoe staat het met de voorbereiding? Is het nog te vergelijken met het ontwerp waar de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) in maart advies over heeft gegeven?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Vanderpoorten, de aandachtspunten waar u in verband met de ziekenhuisscholen naar verwijst, zijn inderdaad gekend. Momenteel is er echter geen budgettaire ruimte beschikbaar om de omkadering van het type 5 uit te breiden. Wel hebben we ons binnen de Vlaamse Regering geëngageerd om de aangehaalde problemen van de type-5 scholen mee te nemen in onze hervormingsplannen van het onderwijs aan kinderen met een beperking.

Het antwoord aan de heer Govaerts werd half juni 2012 verstuurd. Ik heb een kopie van de brief bij, ik zal hem laten kopiëren en aan de commissieleden overmaken.

Mijn diensten maken momenteel een oefening waarbij onderzocht wordt hoe het systeem van tijdelijk onderwijs aan huis in het leerplichtonderwijs geoptimaliseerd kan worden. Daarbij gaat de aandacht ook naar de beperkingen die we momenteel opleggen, zoals het niet kunnen combineren van een aanbod van tijdelijk onderwijs aan huis met type 5-onderwijs wanneer de leerling in een ziekenhuisschool verblijft.

Hoewel ik natuurlijk niet op de feiten kan vooruitlopen, betreft de vraag of we de bestaande aanpak ten aanzien van de type 5-scholen al dan niet willen handhaven een afweging die ik zeker bereid ben te maken.

Voor een aantal kinderen en jongeren betekent het kosteloos gebruik van het Bednet-systeem een zeer waardevolle aanvulling op het bestaand onderwijsaanbod. Het Bednet-systeem komt tegemoet aan een reële behoefte om een kind in verbinding met zijn eigen klas te stellen. Dit is complementair met alles wat al bestaat voor zieke kinderen, zoals de ziekenhuisschool, tijdelijk onderwijs aan huis voor zieke kinderen en vrijwilligers voor thuisonderwijs. Op die manier krijgt het zieke kind maximale onderwijskansen die op zijn specifieke situatie en mogelijkheden zijn afgestemd. Het gebruik van het Bednet-systeem, waarbij de leerling-patiënt van de ziekenhuisschool daarnaast met de thuisschool verbonden blijft, vormt geen probleem. Dat gebeurt nu ook al.

De uitbreiding van het Bednet-systeem naar intern gebruik binnen de ziekenhuisscholen, waarbij ze in samenwerking met de Bednet-partner, ook voor de virtuele begeleiding van de zieke leerling instaan, vraagt bijkomende ondersteuning. Dit is op korte termijn minder evident. Het lijkt me evidenter mogelijke bijkomende middelen prioritair in te zetten om de verbinding met de thuisschool te verzorgen.

In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 om in afwachting van de realisatie op langere termijn van de leezorg een aantal dringende maatregelen te nemen, hebben we in het Onderwijsdecreet XXII een aantal bepalingen opgenomen. De sociale partners hebben verkozen een verzameldecreet niet als het gepaste instrument te beschouwen. Aangezien we hier begrip voor kunnen opbrengen, hebben we hen daarin gevolgd.

Om die reden hebben we een apart voorontwerp van decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften opgesteld. Dit voorontwerp van decreet heeft op 2 maart 2012 een eerste principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering gekregen. Op 29 maart 2012 heeft Vlor een advies over dit voorontwerp uitgebracht. Het is mijn bedoeling de onderhandelingen over het ontwerp van decreet nog in

de loop van dit schooljaar te starten. Daarna kan het ontwerp van decreet, nadat de Raad van State advies heeft uitgebracht, in het Vlaams Parlement worden ingediend.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Er is alvast een concreet resultaat, met name het antwoord op de brief van de briefschrijver. Wat er op ons afkomt, zullen we op dat ogenblik en in relatie tot het vandaag gegeven antwoord bekijken.

Ik veronderstel dat het ontwerp van decreet na de onderhandelingen opnieuw aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd. Is die tekst nog te vergelijken met de tekst waarover de Vlor advies heeft uitgebracht?

Minister Pascal Smet: Mevrouw Vanderpoorten, zolang dat niet is afgerond, geven we geen commentaar over de staat van de teksten. Dat hebt u ook nooit gedaan. Ik zal dat nu ook niet doen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Minister, u kunt nu wel zeggen of er nog serieus aan is gesleuteld of dat het resultaat nog sterk op de oorspronkelijke tekst lijkt. Wij moeten immers werken met het oorspronkelijk advies van de Vlor.

Minister Pascal Smet: Dat begrijp ik. We hebben een tekst. Dan levert de Vlor een advies. Dan bespreken we dit met de vakbonden en met anderen. De tekst wordt nog aangepast. Vervolgens krijgen de leden van het Vlaams Parlement een tekst. Ze kunnen dan zien wat de eindtekst is geworden.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Dat is hier vorige week ook gebeurd. We hebben ons tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet moeten baseren op een advies van de Vlor dat veel eerder was gegeven. Er zijn vaak al veel zaken veranderd. Soms is het belangrijk de Vlor om een nieuw advies te vragen.

Minister Pascal Smet: Er is natuurlijk iets eigenaardigs aan de hand. Dit geldt trouwens niet enkel voor dit ontwerp van decreet. De mensen die het advies van de Vlor leveren, zijn de mensen waarmee we daarna spreken. Dat zijn dezelfde mensen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Dat weet ik.

Minister Pascal Smet: Er is eerst een oorspronkelijke tekst. De Vlor wordt in zekere zin een kamer van beroep. Daarna komt de tekst opnieuw bij ons terecht. We onderhandelen dan opnieuw met de mensen. Dit levert een resultaat op. We kunnen ons dan de vraag stellen of we al dan niet opnieuw advies moeten vragen. We hebben de afgelopen jaren gemerkt dat er toch steeds wordt overlegd. We weten wat die mensen denken. De tekst evolueert mee. Het kan soms opportuun zijn. We zullen op dat ogenblik beoordelen of het al dan niet nodig is een nieuw advies te vragen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Ik leid hieruit af dat de tekst nog sterk op de oorspronkelijke versie lijkt.

Minister Pascal Smet: Ik ga niet in op vragen over de juiste formulering.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: In dat geval zullen we nog maar eens moeten wachten.

Minister Pascal Smet: Dat vind ik niet correct. Ik heb enkele weken geleden al verklaard dat we dit ontwerp van decreet nog voor de zomer opnieuw met de partners zullen bespreken. Die besprekingen zullen in september 2012 nog lopen. We zullen zien hoeveel tijd we nodig hebben. In het najaar zullen we een beslissing nemen. Dat zal parallel met de behandeling van Onderwijsdecreet XXII gebeuren.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Dat zal allemaal na 14 oktober 2012 gebeuren.

Minister Pascal Smet: We zullen dan zeer veel beslissingen nemen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Ik heb deze vraag om uitleg gesteld omdat dit onderwerp in het werkveld sterk leeft. Er is ook een zekere moeilijkheidsgraad. Wat met leerzorg te maken heeft, is nooit eenvoudig. Er zijn echter grote noden. Die mensen wachten op leerzorg. Dit is nu tot een aantal dringende maatregelen gevormd. Autisme is een goed voorbeeld. Die mensen wachten op bepaalde zaken.

Minister Pascal Smet: Ik wil erop wijzen dat die mensen hier beneden aanwezig zijn.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Dat is de reden waarom ik hierover een vraag om uitleg stel.

Minister Pascal Smet: Die mensen zijn momenteel in het gebouw aanwezig. Ik heb hen daarnet toegesproken. Volgens mij hebben zij begrip voor wat ik heb gezegd. Er is veel vriendelijk geglimlacht en zelfs gekust.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: In dat geval ziet het er goed uit. We verwachten een mooi initiatief. We zullen dit in het najaar verder bekijken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van de heer Ludo Sannen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de mogelijkheid van een nieuwe raamovereenkomst met Microsoft en het gebruik van vrije en opensourcesoftware in het Vlaamse onderwijs
- 2043 (2011-2012)**

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Voorzitter, het Microsoft Keep It Simple Schoolcontract versie 3 (MS KIS 3) is op 1 oktober 2010 ingegaan en zal op 30 september 2013 aflopen. De raamovereenkomst zorgt ervoor dat scholen voor een betaalbare prijs de standaardsoftwarepakketten van Microsoft in huis kunnen halen. Het contract biedt een prijsgarantie voor de looptijd van het contract. De prijs van een MS KIS basislicentie bedraagt 35,90 euro. Dat is ongeveer 90 procent minder dan de prijs voor thuisgebruikers.

Desondanks kiezen verschillende scholen voor een overstap naar opensourcesoftware, zoals het Don Boscollege in Zwijnaarde, dat in de voetsporen van de scholengroep Sint-Guido en verschillende andere scholen in Vlaanderen en Brussel trad. Programmatuur zoals Open Office heeft immers een identieke functionaliteit, maar kost 0 euro per pc, waardoor geld vrijkomt om alle klassen uit te rusten met de ICT-basisapparatuur. Dat betekent: een internetverbinding, een pc, een projector en geluid.

Uit de studiedag Onderwijs en ICT van de Arteveldehogeschool van maandag 8 februari bleek dat een van de belangrijkste elementen die de keuze voor open source en vrije software kunnen vergemakkelijken, de steun van de overheid is. Een concreet probleem daarbij is dat leerplannen vaak bewust of onbewust aan een softwarepakket gelinkt worden. Een evolutie naar gratis of opensourcesoftware wordt daarnaast bemoeilijkt door enkele bepalingen in het MS KIS-raamcontract. Onder de voorwaarden van deze overeenkomst is het namelijk wel mogelijk het aantal pc's te vermeerderen of ongewijzigd te laten, maar niet om die te verminderen. Een geleidelijke overschakeling, beginnende met enkele pc's, is dus niet mogelijk. Scholen worden zo gedwongen een stap in het duister te wagen of alles bij het oude te laten.

Daarnaast zijn er bepalingen die de dominantie van een monopolist als Microsoft bestendigen. Scholen kunnen een pc immers enkel onder het MS KIS-raamcontract uitrusten met de noodzakelijke softwarepakketten als die beschikken over een OEM-licentie (Original

Equipment Manufacturer). De pc's dienen dus reeds bij de aankoop te beschikken over een Windowsinstallatie.

Daarnaast vallen evoluties op te tekenen zoals het stijgende gebruik van de iPad in het Vlaamse onderwijs, wat tot bestendiging en versterking van het gebruik van merkspecifieke hard- en software leidt.

Minister, wilt u tegen 2013 een nieuwe MS KIS 4-raamovereenkomst met Microsoft sluiten? Zult u proberen betere voorwaarden te verkrijgen?

Ziet u een mogelijkheid om soortgelijke contracten te sluiten voor een breder pakket aan ICT-goederen en -diensten, naar analogie van het contract van de Vlaamse overheid met HP/Belgacom?

Hoe staat u tegenover de verplichte aanschaf van merkspecifieke hardware, zoals iPads, door leerlingen in het Vlaams onderwijs?

Vindt u dat het tot het takenpakket van de Vlaamse overheid behoort om, naast het afdwingen van betaalbare prijzen voor Microsoftproducten, het gebruik van niet-merkspecifieke hardware en opensource-/gratis software te promoten? Ziet u ruimte voor maatregelen hieromtrent?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: De raamovereenkomst MS KIS 3 loopt nog tot 1 oktober 2013. Ik kan me nog niet uitspreken over de modaliteiten van een eventueel MS KIS 4. Maar als deze voorwaarden gunstig zijn, zie ik geen enkele reden om geen nieuwe raamovereenkomst te sluiten.

Ik vind niet dat er bij MS KIS 3 slechte voorwaarden zijn verkregen. Het is een formule die scholen toelaat om Microsoft-software aan te schaffen aan voordelige voorwaarden. De essentie is dat scholen de meest recente software kunnen kopen aan een prijs die lager ligt dan de markt. Zoals elke overeenkomst is ook deze aan voorwaarden gekoppeld. Het gaat hier om een 'site-licentie', een licentie voor één lokale entiteit. De school moet bij aanvang van het contract het aantal pc's tellen die uitgerust zijn met een Windowsbesturingssysteem om die met voordelige software uit te rusten. Pc's zonder Windowsbesturingssysteem moeten niet meegerekend worden. Het staat de school volledig vrij om zelf te bepalen welke software zij willen installeren. Wel mag het aantal getelde pc's in het tweede en derde jaar van de overeenkomst niet lager liggen dan in het eerste jaar.

De formule laat dus vrijheid toe en het is helemaal geen 'lock-in'-contract. Het is juist dat MS KIS uitgaat van OEM-pc's. Dat zijn pc's die een vooraf geïnstalleerde versie van Windows aan boord hebben. De reden daarvan is dat MS KIS in feite een upgrade is. Het doet er echter helemaal niet toe welke Windowsversie op de pc geïnstalleerd is: ook de meest elementaire Windowsversie is mogelijk binnen de overeenkomst. Overigens zijn OEM-licenties door hun massale verspreiding sowieso behoorlijk lager in prijs dan apart aangekochte licenties. Ik wijs erop dat MS KIS slechts een van de mogelijkheden is die scholen kunnen gebruiken om Microsoft-software aan te schaffen. Andere voordelige voorwaarden zijn Select of Open Academic voor aankooplicenties. De school is vrij om te kiezen welke formule het meest geschikt is voor haar.

Een andere belangrijke modaliteit binnen MS KIS is dat de software voor heel wat titels, met een maximum van driehonderd licenties, gratis is voor scholen uit het buitengewoon onderwijs.

Er zijn reeds heel wat andere raamovereenkomsten beschikbaar, waaronder met IBM en recent ook met Telenet. Deze laatste diende om in hoge bandbreedtes en belangrijke internetdiensten te voorzien, zoals IT-beveiliging en bovenscholse IT-beheer tegen voor scholen betaalbare prijzen. Andere plannen voor nieuwe raamovereenkomsten zijn er momenteel niet.

Tabletprojecten zijn een duidelijke trend in het Vlaamse onderwijs. Het zit nog in de start- of experimenteerfase. Scholen beslissen autonoom en op basis van hun pedagogisch project over welke infrastructuur ze willen beschikken. Het hangt dus af van de visie van de school op haar onderwijsproject. Op basis hiervan zullen tablets voor de ene school een goede keuze zijn, voor andere scholen zullen dat vaste computers zijn. U kent mijn mening ter zake. Technologie wordt in de toekomst ontzettend belangrijk. Ik heb al scholen bezocht waar ze met tablets werken. De leerlingen zijn daar heel enthousiast over. De wil om te leren wordt daardoor veel sterker. Ik heb een mooie zin van een Indiase onderwijspsycholoog ontdekt: waar interesse is, is onderwijs. Dat vind ik zo belangrijk. Of dat dan met iPads of Samsungtablets gebeurt, maakt niet uit, als men maar interesse creëert.

Het is nogal evident en duidelijk dat scholen die dergelijke projecten willen uitrollen, aan de regelgeving moeten voldoen. Dat wil zeggen dat zij bijvoorbeeld moeten voldoen aan de overheidsopdrachtenwet, er is de maximumfactuur, er zijn de participatieorganen en het schoolreglement. Over de kostprijzen en het doorrekenen daarvan heeft de Commissie Zorgvuldig Bestuur recent een belangrijk advies afgeleverd. Hoewel het advies over een specifieke school handelt, is het ook waardevol voor andere scholen. Het advies zegt hoe de participatieorganen betrokken moeten worden en hoe en welke kosten wel en niet aangerekend kunnen worden. U vindt het integrale advies op de website <http://www.ond.vlaanderen.be/zorgvuldigbestuur>.

Sinds 2005 hebben we al een grote sensibiliseringscampagne gehouden met vorming over open software, de verspreiding van educatieve open softwarepakketten, publicaties en studiedagen over dit thema. Het doel was om de scholen erop attent te maken dat open software een waardevol alternatief is en dat is ook gelukt. Al deze informatie wordt ook via een specifiek hiertoe opgezette subsite van de educatieve portaalsite www.klascement.be aangeboden. Daardoor wordt deze informatie niet alleen up-to-date gehouden en aangevuld, maar kan die bovendien verrijkt worden met ervaringen die leerkrachten hierover met elkaar delen.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Minister, ik heb niets tegen een raamcontract. Als scholen een beter raamcontract kunnen afsluiten, is dat prima. Het is goed dat velen het contract kunnen afsluiten.

Ik ben bang dat de raamcontracten leiden tot een beperkt aanbod van lessenspakketten, gericht op een bepaalde software. Ik ben bang dat de open/gratis software daardoor wordt uitgesloten. Als Windows met een goed voorstel komt, mij niet gelaten, maar de overheid moet ook alle andere initiatieven ondersteunen en promoten. U verwijst ernaar op het eind van uw antwoord. De overheid moet vooral gratis software promoten. Dat is een groot voordeel. Misschien is het interessant dat de mensen die lessenspakketten ontwikkelen in overleg gaan zodat die niet louter en alleen gelinkt worden aan één softwarepakket. De overheid moet daarop toezien. Door het raamcontract af te sluiten zouden we te sterk de indruk kunnen geven dat dit de beste software is om lessenspakketten te ontwikkelen.

Ik heb niets tegen tablets. Het lijkt me interessant om ze te gebruiken in het onderwijs. We moeten er wel voor zorgen dat we onszelf en ons onderwijs niet laten beperken tot een merkgebonden aanbod. Dat is niet goed. Ik heb daar nu niet onmiddellijk een antwoord op. We gebruiken hier ook allemaal de iPad, we vinden dat prima op dit moment. Ik vind dat ook heel interessant. We moeten alert blijven, minister. We mogen niet verschuiven naar een beperkt en merkgebonden hardwareaanbod. Dat kan niet de bedoeling zijn. Dat zou niet gezond zijn voor het Vlaams onderwijs.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over vervangingen van leerkrachten in juni
- 2078 (2011-2012)**

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, wie in het onderwijs werkt, weet dat een schooljaar snel voorbijgaat. Een goede planning is noodzakelijk om de doelstellingen qua kennis en vaardigheden te bereiken, want anders stelt men in juni vast dat de lestijd op is, maar de leerstof nog niet. Dat is misschien een beetje te vergelijken met het Vlaams Parlement en de commissie Onderwijs.

Dat betekent niet dat de maand juni onbelangrijk is, integendeel. In de basisschool werkt men het schooljaar af en bereidt de onderwijzer of onderwijzeres een eindevaluatie voor, die dan met de ouders besproken kan worden. Zeker in het laatste jaar van de basisschool is die laatste fase belangrijk, waarin het advies naar het secundair onderwijs vaste vorm krijgt.

In het secundair onderwijs is juni bij uitstek een drukke maand, met examens, deliberaties en rapporteringen waaraan steeds hogere eisen gesteld worden inzake verantwoording en argumentatie.

Collega's, als een leerkracht in juni afwezig is wegens ziekte, zelfs als het om een afwezigheid van meer dan tien werkdagen gaat, is het echter niet mogelijk om een betaalde vervanger aan te werven. Men kan zich vragen stellen over de logica daarvan. Een personeelslid dat op bevallingsrust gaat op 31 mei, kan bezoldigd vervangen worden tot het eind van het schooljaar. Vanaf 1 juni is dat onmogelijk.

Als een personeelslid tijdens de examenperiode van december met bevallingsrust gaat, kan haar opdracht bezoldigd worden overgenomen, zelfs verdeeld worden onder collega's die overuren presteren, maar voor de examenperiode van juni is dat niet het geval, hoewel dan de belangrijkste deliberatievergaderingen gehouden worden. De bevallingsrust is maar één voorbeeld. Voor ziektes als griep, die zich minder gemakkelijk laten plannen, is het probleem uiteraard minstens even groot.

Dat vervangingen in juni organisatorisch moeilijk liggen, kan geen tegenargument zijn, want de vervanging voor omstandigheidsverlof, bijvoorbeeld voor vaderschap, mag in juni wel bezoldigd worden, en het kan bij zo'n vervanging gaan om losse, uit elkaar liggende dagen die geen aaneensluitend geheel moeten vormen – met andere woorden: een organisatorisch moeilijke vervanging.

Zoals de zaken nu staan, collega's, moet behalve voor dat vaderschap, de afwezigheid van een personeelslid in juni door de school opgelost worden, bijvoorbeeld door leerlingen en lesopdrachten te verdelen onder collega's, maar zonder dat die daarvoor vergoed kunnen worden, terwijl het, zeker in het secundair onderwijs, gaat om belangrijke en beslissende weken. Examineren en delibereren in vervanging van een afwezige collega is bovendien nog moeilijker dan het examineren van de eigen cursus en het delibereren van eigen leerlingen, van wie men het leertraject beter kent.

Minister, wordt er overwogen om reglementaire vervangingen in juni bezoldigd te maken? Zo ja, op welke termijn? Zo neen, met welke tegenargumenten? Gedurende enkele schooljaren werd aan de scholen een pakket vervangingseenheden toegekend, dat vrij kon worden aangewend om bijvoorbeeld junivervangingen op te lossen als de school dat nodig vond, maar dat ook gebruikt kon worden om gedurende bepaalde periodes een extra personeelslid in te zetten voor specifieke taken. Wordt er overwogen om dat systeem van de korte vervangingen opnieuw in te voeren? Zo ja, op welke termijn? Zo neen, met welke tegenargumenten?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, het is mijn bedoeling om de mogelijkheid om te vervangen in juni te onderzoeken, maar u weet dat dat een financiële weerslag heeft en dat er geen budget voorhanden is. Ik kan op dit moment dan ook niet zeggen wanneer we dit zullen kunnen realiseren, maar ik wil het in ieder geval onderzoeken.

Het systeem voor vervangingen van korte afwezigheden bestaat nog in het basisonderwijs. In het secundair onderwijs hebben we dat afgeschaft, omdat het heel moeilijk was om vervangers te vinden voor korte afwezigheden. Er zijn op dit moment geen plannen om dat opnieuw in te voeren in het secundair onderwijs.

Wat we wel doen, in het kader van de onderhandelingen over Onderwijsdecreet XXII, is, samen met de sociale partners, de mogelijkheid bekijken om het zogenaamde Tivoli-systeem, dat op dit moment in het basisonderwijs bestaat, ook van toepassing te maken in de andere onderwijsniveaus en -vormen, en dus ook in het secundair onderwijs. Dat betekent dat door het Tivoli-systeem de mogelijkheid wordt gecreëerd om vervangers aan te stellen via de werkingsmiddelen.

Verder wordt in het kader van het loopbaandebat ook nagegaan op welke wijze we de vervangingen in de toekomst kunnen organiseren, zodat scholen vervangers ter beschikking hebben vanaf het begin van het schooljaar, en dat voor het hele schooljaar, waardoor de vervangers ook werkzekerheid hebben. Het is de bedoeling om in het loopbaandebat in het najaar tot conclusies te komen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Het antwoord van de minister biedt ongetwijfeld enig perspectief, zeker als hij ook het engagement aangaat om dit zelf te onderzoeken en voor de nodige opvolging ervan te zorgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■